

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Протокол від 06. 05. 2016 р. № 10

Голова Вченої ради

 В. М. Бабаєв

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

підготовки доктора філософії

Третій (освітньо-науковий) рівень

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 074 Публічне управління та адміністрування

(код та найменування спеціальності)

Харків
2016

РОЗРОБЛЕНО

Проектною групою зі спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування» Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Прізвище, ім'я, по-батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада	Підпис
Бабасв В. М., <i>гарант освітньої програми, керівник проектної групи</i> 074 – публічне управління та адміністрування (25.00.04 – місцеве самоврядування)	доктор держ. упр., професор, професор кафедри управління проектами	
Карлова О. А. 074 – публічне управління та адміністрування (08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка)	доктор е. н., професор, професор кафедри менеджменту і адміністрування	
Дегтяр О. А. 074 – публічне управління та адміністрування (25.00.02. – механізми державного управління)	доктор держ. упр., доцент кафедри менеджменту і адміністрування	
Гайдученко С. О. 074 – публічне управління та адміністрування (25.00.03 – державна служба)	к.держ.упр., доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування	

СХВАЛЕНО

Випусковою кафедрою менеджменту та адміністрування

Протокол від "19" *квітня* 2016 р., № 16

Завідувач випускової кафедри доктор е.н., проф. М. М. Новікова

Науково-методичною радою ХНУМГ імені О. М. Бекетова

Протокол № 4 від 21.04.2016 р.

Голова Г. В. Стадник

I – Загальна характеристика

<i>Рівень вищої освіти</i>	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (згідно ст. 5 ЗУ “Про вищу освіту”)
<i>Ступінь, що присвоюється</i>	доктор філософії
<i>Обсяг кредитів ЄКТС</i>	60 кредитів European Credit Transfer System (ECTS)
<i>Назва галузі знань</i>	07 Управління та адміністрування (Постанова КМУ від 29. 04. 2015 р. № 266)
<i>Назва спеціальності</i>	074 Публічне управління та адміністрування (Постанова КМУ від 29. 04. 2015 р. № 266)
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	очна (заочна)
<i>Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою</i>	освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста
<i>Кваліфікація освітня, що присвоюється</i>	Доктор філософії
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Доктор філософії з публічного управління та адміністрування
<i>Форма атестації</i>	захист наукових досягнень у вигляді дисертаційного дослідження у спеціалізованій вченій раді
<i>Опис предметної області</i>	<p>Професійна підготовка висококваліфікованих, відповідальних кадрів для публічного управління, спроможних розробляти, аналізувати і реалізовувати державну політику, творчо, ефективно й результативно виконувати управлінські функції та надавати адміністративні послуги, сприяти інноваційним процесам у суспільстві з метою утвердження соціальної справедливості, демократії, забезпечення прав і свобод людини, сталого розвитку на основі світових та європейських стандартів; займатися науково-дослідною та викладацькою діяльністю у галузі державного управління шляхом здійснення наукових досліджень і отримання нових та/або практично спрямованих результатів, а також підготовки та захисту дисертацій.</p> <p>Метою навчання є підготовка фахівців для ринку праці, здатних професійно розв’язувати проблеми та вирішувати завдання стратегічного та поточного управління публічною сферою, регулювання її функціонуванням, викладати у ВНЗ, здійснювати наукові розробки, що передбачає застосування професійних компетентностей в сфері публічного управління і адміністрування.</p> <p>В результаті навчання здобувач вищої освіти має провести наукове дослідження в галузі управління та адміністрування, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення</p>
<i>Академічні права випускників</i>	Випускник освітньої програми за умови захисту наукових досягнень у вигляді дисертації має право викладати профільні

дисципліни, вести підготовку здобувачів вищої освіти першого-третього рівнів та продовжувати наукову діяльність в рамках освітньої та суміжної кваліфікацій.

II – Перелік компетентностей випускника за освітньо-науковою програмою

Навчання за освітньою-науковою програмою сприяє формуванню інтегральної компетентності, яка полягає у здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі цивільної безпеки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Інтегральна компетентність формується загальними (ЗК) і спеціальними (СК) (фаховими) компетентностями. В свою чергу загальні компетентності поділяються на загальнонаукові (філософські), мовні та дослідницькі.

<p><i>Загальнонаукові (філософські) компетентності</i></p>	<p>ЗК 1. Здатність визначати основоположні поняття галузі знання, критично осмислювати проблеми галузі знання та проблеми на межі предметних галузей, виокремлювати і характеризувати теоретичний/емпіричний та фундаментальний/прикладний виміри галузі знання.</p> <p>ЗК 2. Дотримання етичних принципів як з точки зору професійної чесності науковця, так і з точки зору розуміння можливого впливу досягнень науки на соціально-економічну та духовну сфери суспільства, формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p>
<p><i>Дослідницькі компетентності</i></p>	<p>ЗК 3. Здатність проводити власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне та практичне значення.</p> <p>ЗК 4. Уміння працювати з літературними каталогами, базами даних зі спеціальності та наукометричними базами.</p> <p>ЗК 5. Здатність до участі у міждисциплінарних проектах та вміння використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення цілей власного наукового дослідження.</p> <p>ЗК 6. Уміння ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень.</p> <p>ЗК 7. Публічне представлення та захист наукових досліджень українською мовою.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати у великій науковій групі, ставитися із повагою до національних та культурних традицій, способів роботи інших членів групи, розуміючи відповідальність за результати роботи, а також беручи до уваги бюджетні витрати та персональні зобов'язання.</p> <p>ЗК 9. Здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати сучасні підходи до організації та проведення різних видів аудиторної та позааудиторної</p>

	<p>навчальної діяльності студентів.</p> <p>ЗК 11. Здатність реєстрації прав інтелектуальної власності.</p>
<i>Мовні компетентності</i>	<p>ЗК 12. Здатність повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.</p> <p>ЗК 13. Здатність написання іноземною мовою власних наукових творів різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференції, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація тощо).</p> <p>ЗК 14. Здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями (зокрема, іноземними мовами), а також представляти складну інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово.</p>
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>	<p>СК 1. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, організовувати, планувати, реалізовувати та презентувати наукове дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування з проблем публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК 2. Спроможність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні теорії, концепції та підходи з предметної сфери наукового дослідження, робити відповідні висновки, надавати пропозиції та рекомендації;</p> <p>СК 3. Здатність формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблеми, організовувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність за обраним напрямом;</p> <p>СК 4. Пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізація значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретація результатів наукових досліджень.</p> <p>СК 5. Виконання оригінальних наукових досліджень з питань публічного управління та адміністрування на високому фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, з акцентом на актуальних загальнодержавних проблемах з використанням новітніх методів науково пошуку.</p> <p>СК 6. Знати провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу.</p> <p>СК 7. Використання принципів наукової методології у науково-дослідницькій діяльності при написанні науково-дослідної роботи.</p> <p>СК 8. Аналізувати світоглядні проблеми на підставі критичного залучення масиву аргументів щодо тих чи інших філософських концепцій, явищ і процесів навколишньої дійсності.</p> <p>СК 9. Приймати рішення щодо вибору найбільш доцільних методів та інструментів державного управління, використання яких дозволило б з найменшими витратами часу та інших</p>

ресурсів досягнути поставлених цілей.

СК 10. Уміння дискутувати, аргументовано обстоювати свої думки та переконання, правильно оцінювати, вибирати та аналізувати інформацію з різних джерел, робити правильні та обгрунтовані висновки.

III – Опис мети програми та кінцевих результатів навчання

Необхідною умовою здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування в Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова є виконання освітньо-наукової програми та проведення власного наукового дослідження протягом періоду навчання.

Мета освітньо-наукової програми - сприяння всебічному розвитку людини як особистості та найвищої цінності суспільства, формування фахівця, науковця, викладача нового типу, який був би спроможний вирішувати складні прикладні проблеми.

Освітньо-наукова програма передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі управління та адміністрування, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають необхідну наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Програмні результати навчання (РН), які формуються за освітньо-науковою програмою, зазначені нижче:

Випускники за освітньо-науковою програмою:

РН 1: знають історію розвитку та сучасний стан наукових знань в галузі управління та адміністрування;

РН 2: здобули глибинних знань з публічного управління та адміністрування;

РН 3: можуть розв'язувати комплексні проблеми в галузі управління та адміністрування;

РН 4: можуть планувати і вирішувати завдання стосовно професійного розвитку особистості, зокрема в галузі управління та адміністрування;

РН 5: мають здатність здійснювати науковий пошук інформаційних джерел, проводити їх аналіз та визначати перспективні напрями досліджень;

РН 6: здатність до практичного використання у власній педагогічній діяльності інформаційних технологій дистанційного навчання, у організації та проведенні наукових заходів (конференції, наукові семінари, майстер-класи тощо);

РН 7: володіють вітчизняною та іншомовною термінологією з управління та адміністрування;

РН 8: мають навички опрацьовувати вітчизняні та іншомовні наукові тексти;

РН 9: набули універсальні дослідницькі навички щодо організації та проведення наукових досліджень з державного управління;

РН 10: володіють методикою підготовки дисертаційних досліджень;

РН 11: вміють застосовувати інноваційні підходи у вирішенні завдань з організації наукового дослідження в галузі управління та адміністрування;

PH 12: вміють організувати проведення експериментальних досліджень та здійснювати вибір необхідного системотехнічного забезпечення;

PH 13: вміють застосовувати правову базу для регулювання інноваційної діяльності і трансферу технологій;

PH 14: вміють формувати проектні рішення стосовно публічного управління та адміністрування;

PH 15: мають здатність здійснювати викладацьку діяльність за основними освітніми програмами в галузі публічного управління та адміністрування;

PH 16: володіти технологією прийняття управлінських рішень;

PH 17: уміння дискутувати, аргументовано обстоювати свої думки та переконання, правильно оцінювати, вибирати та аналізувати інформацію з різних джерел, робити правильні та обґрунтовані висновки;

PH 18: обізнаність та розуміння філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації;

PH 19: володіння загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності;

PH 20: ініціювання та виконання наукових досліджень, результатом яких є одержання нових знань;

PH 21: генерування нових ідей (креативність), абстрактне мислення, вміння пристосовуватись до нових умов та ситуацій;

PH 22: досконале володіння українською та іноземними мовами з метою здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів;

PH 23: здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми;

PH 24: здатність до усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою;

PH 25: здатність до складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;

PH 26: уміння кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз;

PH 27: здатність написання іноземною мовою власних наукових творів різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференції, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація тощо);

PH 28: спроможність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні теорії, концепції та підходи з предметної сфери наукового дослідження, робити відповідні висновки, надавати пропозиції та рекомендації;

PH 29: визначати ефективну технологію управління об'єктом публічної сфери, що є раціональною щодо досягнення поставленої мети;

PH 30: чітко, логічно, детально висловлюватись на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами та зв'язними програмами висловлювання;

PH 31: ставити мету, планувати, організувати, стимулювати, контролювати,

аналізувати результати навчально-пізнавальної діяльності студентів;

РН 32: визначати та затверджувати організаційну структуру органу влади (поділ на підрозділи, визначення їх взаємовідносин, механізм делегування повноважень); положення про структурні підрозділи; посадові інструкції службовців; процедури, направлені на реалізацію завдань і функцій органу влади та внутрішньо-організаційних процедур;

РН 33: вміння застосовувати концептуально-методологічні знання про сучасну наукову революцію для аналізу проблем в тій чи іншій галузі науки.

IV – Зміст освітньо-наукової програми

Освітня складова забезпечується відповідно до навчального плану, який містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (60 кредитів ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Засвоєння аспірантом освітньої складової дасть можливість оволодіти певними компетентностями відповідно до Національної рамки кваліфікацій.

Обсяг навчального часу нормативних та вибіркових навчальних дисциплін та їх перелік визначені Університетом із врахуванням Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

Освітня складова підготовки доктора філософії містить вибірккову частину, яка представлена дисциплінами за вибором аспіранта в обсязі 15 кредитів, що становить 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Наукова складова представлена такими видами науково-дослідної роботи: підготовка статей, презентація результатів досліджень на міжнародних та вітчизняних конференціях, форумах, симпозіумах, підготовка дисертаційного дослідження.

V – Навчальні дисципліни/модулі, що забезпечуватимуть досягнення запланованих нормативних і додаткових результатів навчання

Компетентності	Шифр	Назва навчальних дисциплін, практик, атестації	Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС	Назва змістових модулів
ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА				
<i>1.1. Цикл загальної підготовки</i>				
Мовні компетентності	ЗНП Н.01	Академічна та наукова англійська мова	8	1. Читання науково-технічних текстів. Фахові термінологічні словники. Науково-технічний перекладоктор 2. Академічний та науковий дискурс. Наукові презентації. 3. Академічне та наукове писемне мовлення. Стили наукового письма. Анутовання та реферування наукових текстів.
Дослідницькі компетентності	ЗНП Н.02	Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	3	1. Інструментальні засоби підтримки інформаційних технологій. 2. Застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.
	ЗНП Н.03	Управління науковими проектами	6	1. Основи методології наукової творчості підготовки дисертації 2. Процеси управління науковими проектами 3. Проектне управління в інноваційній діяльності
	ЗНП Н.04	Сучасні методи викладання у вищій школі	4	1. Основи організації процесу навчання у вищій школі в контексті компетентісно орієнтованої парадигми розвитку освіти. 2. Методика проведення різних типів навчальних занять 3. Інноваційні технології навчання.
Загальнонаукові компетентності	ЗНП Н.07	Історія і філософія науки	4	1. Генезис та розвиток науки в історії гуманітарної думки. 2. Сучасна парадигма філософії науки.
Разом за циклом			25	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>				
Спеціальні компетентності	ІПН Н.01	Державна інформаційна політика	10	1. Концептуальні засади вітчизняної державної інформаційної політики 2. Правове забезпечення інформаційної сфери державної політики 3. Державна інформаційна політика України та зарубіжних країн

Компетентності	Шифр	Назва навчальних дисциплін, практик, атестації	Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС	Назва змістових модулів
	ІІІ Н.02	Правова регламентація публічного управління та адміністрування	10	1. Конституційна організація публічної влади 2. Правовий статус та повноваження публічно-владних інституцій
Разом за циклом			20	
Разом за обов'язковою частиною:			45	
ВИБІРКОВА ЧАСТИНА				
<i>2.1. Цикл загальної підготовки</i>				
Мовні компетентності	ЗНП В.01	Базова академічна та наукова іноземна мова (друга)	5	1. Науково-технічна термінологія фаху. Науково-технічний перекладоктор 2. Участь у науковій дискусії. Короткі наукові повідомлення
	ЗНП В.02	Комунікації в публічному управлінні	5	1. Комунікативне забезпечення органів державної влади. 2. Інформаційний менеджмент в публічному управлінні.
Разом за циклом			5	
<i>2.2. Цикл професійної підготовки</i>				
Дослідницькі компетентності	ІІІ В.01	Публічне управління та адміністрування як суспільне явище, його інститути, форми та методи їх діяльності	5	1. Організаційна структура державного управління (організаційно-правові аспекти регіонального управління). 2. Система органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні. 3. Публічне управління в окремих сферах суспільного розви
	ІІІ В.02	Теоретичні засади розроблення та функціонування механізмів державного управління	5	1. Механізми державного управління: поняття і наукові засади 2. Результативність та ефективність функціонування механізмів державного управління
	ІІІ В.03	Соціальна й гуманітарна політика органів місцевого самоврядування	5	1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку 2. Діагностика соціального розвитку
	ІІІ В.04	Система органів публічної влади в Україні	5	1. Теоретичні основи державного будівництва і місцевого самоврядування 2. Основи внутрішньої організації та менеджменту органів публічної влади
Разом за циклом			10	
Разом за вибірковою частиною:			15	
Всього за освітньою програмою:			60	

VI - Потенційні тематики наукових досліджень аспірантів зі спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування»

№ з/п	ПІБ наукового керівника	Наукова ступінь, вчене звання	Тематика наукового дослідження
1.	Бабаєв В. М., 074 – публічне управління та адміністрування (25.00.04 – місцеве самоврядування)	доктор держ. упр., проф.	Держава і влада як суспільні феномени; основні принципи та особливості державотворення
			Державне управління як система; аналіз і синтез, типологія систем державного управління
			Державне управління як система суспільних відносин; адміністративні аспекти державного управління
			Ресурсне забезпечення державного управління та його використання
			Моделювання і оптимізація систем державного управління: функціональний, галузевий, регіональний та інші аспекти державного управління
2.	Карлова О. А. 074 – публічне управління та адміністрування (08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка)	доктор е.н., проф.	Інвестиційно-інноваційні процеси в регіонах, інфраструктурне забезпечення їх комплексного розвитку на державному та регіональному рівнях
			Моніторинг і стимулювання соціально-економічного розвитку держави та регіонів
			Соціально-економічні проблеми урбанізації, регулювання розвитку великих, середніх і малих міст, міських агломерацій і міської місцевості з урахуванням стратегії розвитку держави

			<p>Регіональний менеджмент, організаційно-економічні механізми регулювання управлінської діяльності</p> <p>Теоретичні та прикладні проблеми підвищення конкурентоспроможності держави та регіонів і шляхи їх вирішення</p>
3.	<p>Дегтяр О. А. 074 – публічне управління та адміністрування (25.00.02. – механізми державного управління)</p>	<p>доктор держ. упр.</p>	<p>Управління та регулювання діяльності органів і установ державної влади: аналіз, моделювання й оптимізація</p> <p>Стратегічне управління, планування та цільове програмування в діяльності органів державної влади</p> <p>Закономірності, принципи, концепції, моделі та тенденції розвитку державного управління на регіональному рівні</p> <p>Формування та реалізація державної політики у сферах державного, регіонального та галузевого управління й інших сферах суспільного життя</p> <p>Теоретико-методологічні засади розроблення та функціонування механізмів державного управління: категорії, закономірності, принципи, методи, концепції, моделі, системи, класифікація</p>
4.	<p>Гайдученко С. О. 074 – публічне управління та адміністрування (25.00.03 – державна</p>	<p>к. держ. упр., доц.</p>	<p>Державне управління на засадах сучасних моделей якості діяльності; адміністративний аудит у державному управлінні</p>

	служба)		Система та структура центральних і місцевих органів державної влади та їх апаратів, їх класифікація
			Формування та реалізація державної політики у сферах державного, регіонального та галузевого управління й інших сферах суспільного життя

VII - Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Атестаційний процес відбувається звітуванням здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії про хід виконання індивідуального плану роботи на наукових семінарах. Наукові семінари організуються на профільній кафедрі. Наукові семінари для атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії проводяться не менше двох разів на рік – піврічна та річна атестація.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

VIII - Перелік нормативних документів, на яких базується програма

1. Закон «Про вищу освіту» – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.Ua/laws/show/1556-18> .

2. Національний глосарій: Вища освіта 2014 – – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.

3. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ", – К., 2010.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p> .

5. Перелік галузей знань і спеціальностей – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.

6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 р. № 758 «Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів». — – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0885-15>.

7. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.09.2011

р. № 1057 «Про затвердження Переліку наукових спеціальностей». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: – <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11>.

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» – [Електронний ресурс] – Режим доступу: – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>.

10. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.

11. International Standard Classification of Education ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.

12. ISCED Fields Of Education Training (ISCED-F) (МСКО-Г) 2013 – — [Electronic source]. – Access mode: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

13. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За редоктор В.Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

ІХ - Список використаних джерел

1. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 168 с.

2. The European Qualifications Framework for lifelong learning. — [Electronic source]. – Access mode: <http://www.eqavet.eu/gns/policy-context/european-vet-initiatives/european-qualifications-framework.aspx>

3. Міжнародна стандартна класифікація освіти. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013RU.pdf>

4. Tuning Educational Structures in Europe, — [Electronic source]. – Access mode: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>

5. Вступне слово до Проекту ТЬЮНІНГ – гармонізація освітніх структур у Європі. Внесок університетів у Болонський процес. – [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukraine_n_version/pdf.

6. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

7. Bologna Seminar. Doctoral Programmes for the European Knowledge Society. Salzburg, 3–5 February 2005. – — [Electronic source]. – Access mode:

http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/Salzburg_Report_final.1129817011146.pdf.

8. Doctoral Programmes for the European Knowledge Society: Final Report of the European University Association. — [Electronic source]. — Access mode: http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/Doctoral_Programmes_Project_Report.1129285328581.pdf.

9. International Standard Classification of Education, 2011. Annex IV. Broad Groups and Fields of Education. <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscd-2011-en.pdf>

10. Principles and Practices for International Doctoral Education. EUA, 2015. — [Electronic source]. — Access mode: http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/eua_frindoc_leaflet_08_15_web.pdf?sfvrsn=6.

11. Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. — [Electronic source]. — Access mode: http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/Salzburg_II_Recommendations.

12. Third Cycle Degrees: Competencies and Researcher Career. Bologna Seminar. Helsinki, Finland, 30 Sept. — 1 Oct. 2008. — [Electronic source]. — Access mode: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Tapahtumakalenteri/2008/09/Liitteet/3rd_Cycle_Degrees_Background_material.pdf.

13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд — [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf